



Rätta Svartedalens Vildmark

Peter Post
Länsstyrelsen i Västra Götaland
403 40 Göteborg

Kulturmiljöenheten
Länsstyrelsen i Västra Götaland
403 40 Göteborg

Sofia Ek
Skogsstyrelsen, Fyrbodals distrikt
Box 789
451 26 Uddevalla

Begäran om ändring i skötselplanen och åtgärder efter avverkningar, hyggen och skadade torpruiner i Svartedalens naturreservat och Natura 2000-område

Bakgrund

Skogsavverkningarna och de omfattande gallringarna i Svartedalens naturreservat har medfört skador på natur- och kulturvärden, som även har påverkat friluftslivet och ekoturismen negativt i området. Många besökare har hört av sig och undrat över hur man kan få tillåtelse att göra sådana avverkningar som vid Bohusleden i Grandalen och vid Håltesjön, vid torpruinerna i Lindås och vid Lilla Gräsås. Efter avverkningarna vid Lilla Gräsås har dessutom ytterligare skog blåst ned och nyckelbiotopen har än mer utarmats av nedblåsta lövträd. Skador på naturvärden har tidigare redovisats i samband med skrivelser till berörda myndigheter och vid JO-anmälan.

Begäran om ny inriktning av skötselplanen och bevarandeplanen

Föreningen har i skriftväxling med EU-kommissionen fått uppgift om att kommissionen fått besked av svenska myndigheter att en ca 17 % hänsynsivå råder i det s.k. "skogsbruksområdet", dvs. att det i princip råder och skulle ha införts en Natura 2000-anpassning av skogsbruket. Detta framkommer dock inte av gällande skötselplan, område 16 där skogsbruk får bedrivas, med det angivna målet "friluftsområde inom ramen för certifierat skogsbruk" och angivna åtgärder "enligt skogsbruksplan och de övriga eventuella

planeringsåtgärder som utformas i samråd mellan fastighetsägaren och naturvårdsförvaltaren och det samråd som sker i ett skötselråd som naturvårdsförvaltaren bildar”.

Skogsbruksplanen och skogsbruket har inte anpassats till Natura 2000 och efter den 17 % hänsynsnivån utan ligger på en lägre nivå, ca 6 %, dvs. fortgår enligt den skogsbruksplan som var antagen av Skogssällskapet i samband med försäljningen till Våge Svensson. Syftet med Natura 2000 och bevarandeplanen har m.a.o. ännu inte implementerats i skötselplanen för det s.k. ”skogsbruksområdet” i naturreservatet. Därför krävs en ny inriktning och utformning av skötselplanen och bevarandeplanen för detta område med en anpassning till syftet med Natura 2000 och minst till den högre angivna hänsynsnivån.

Förslag på åtgärder inom avverkade områden, Lilla Gräsås, Lindås och Grandalen Lilla Gräsås – förslag på en kombination av fri utveckling och kulturmiljövård

Vid Lilla Gräsås, som ligger i direkt eller nära anslutning till det gamla reservatet och som delvis omfattas av habitatdirektivet (dvs intill den del av reservatet där skogsbruk inte får ske), bör återplantering inte ske utan området i stort bör lämnas för fri utveckling, i naturlig succession mot naturskog. Naturlig föryngring gynnar den biologiska mångfalden. De olika kulturlämningarna, fägatan, stengärdesgårdar, husgrunder m.fl. måste fackmannamässigt restaureras och kulturmarken kring dessa måste skötas genom återkommande slåtter, dvs. igenväxning får inte ske. Lokalen har tidigare utgjort ett värdefullt välbesökt utflyktsmål och måste så förbli i framtiden – se folder i Västkoststiftelsens regi – och föreningen har ingående beskrivit torpet och dess innehavare i boken Romelanda Torp.

Grandalen – förslag på fri utveckling, viss återplantering av löv samt särskild hänsyn till Bohusleden

I det avverkade Grandalsområdet måste själva Bohusleden restaureras (stigen, ledstänger, trappsteg m.m.). Idag är det svårt att ta sig upp och ned för leden i den södra änden. Viss skötsel bör kontinuerligt ske av leden som på vissa ställen är mycket brant och kan vara riskabel att gå efter avverkningen. Fri utveckling bör ske i ravinen med bäckdråg i den norra delen och i tidigare våtmarksdelar eller blötare partier i området. I övriga delar bör löv, förslagsvis bok och ek gynnas och planteras, i harmoni med lövbrynen mot vägen i söder.

Lindås – förslag på fri utveckling i våtmarksområde och kulturmiljövård kring torpruinen

Vid Lindås bör samma restaurering och hänsyn till kulturvärden tas som anges ovan för Lilla Gräsås, dvs. att hålla öppet och bedriva återkommande slåtter och andra skötselinsatser vid torplämningarna, där även skadade objekt (källa, väg m.fl objekt) måste identifieras och repareras. Även detta kulturobjekt är ett välbesökt och populärt besöksmål. Fri utveckling bör ske i norr, längst ned i slutningen mot angränsande våtmark och i denna, i de delar där avverkning skett.

Vid kontakt med Göteborgs Universitet, institutionen för biologi och miljövetenskap, Professor Frank Götmark, föreligger ett stort intresse från institutionens sida av att bedriva forskningsstudier rörande fri utveckling och naturlig succession, i dessa områden.

Sammanfattning

Rädda Svartedalens vildmark vill framföra följande begäran:

☒ Nuvarande skötselplan, område 16, måste tydliggöras, ändras och anpassas (mål och åtgärder) till syftet med Natura 2000 och hänsynen till de fågelarter och deras livsmiljöer och vad gäller del av Lilla Gräsås, även till syftet med habitatdirektivet. Skogsbruket måste Natura

2000-anpassas och fastställas till den hänsynsnivå som svenska myndigheter angett som gällande för skogsbruksområdet, dvs en 17 % hänsynsnivå. Bevarandeplanen måste också samordnas med skötselplanen och inordnas i densamma. Mål och åtgärder måste därför tydligare preciseras. Hänsyn och skötselåtgärder bör även preciseras för kulturlämningarna i berörda områden.

☒ Föreningen föreslår vidare även fri utveckling mot naturskog skall råda i delar av de beskrivna avverkade områdena och med möjlighet att där bedriva vetenskapliga studier i universitetets regi enligt förslaget ovan.

Skriftligt svar emotses.

Kungälv den 18 november 2012

Rädda Svartedalens Vildmark
Kåre Ström
Ordförande
Tvetgatan 277
442 33 Kungälv

Kopia:
Naturvårdsverket
Västkuststiftelsen
Våge Svensson
Kungälvs kommun
Lilla Edets kommun
Stenungsunds kommun